

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 160/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Simonou Bacigálovou Psoťkovou, advokátkou, Polárna 8, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17 Up 1038/2022 z 29. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 Up 1038/2022 z 29. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež o priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bola platobným rozkazom č. k. 17 Up 1038/2022 zo 4. augusta 2022 (ďalej len „platobný rozkaz“) uložená povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi 237 800 eur s príslušenstvom. Okresný súd doručoval platobný rozkaz do elektronickej schránky sťažovateľa, pričom k jeho doručeniu došlo uplynutím úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk s uplatnením fikcie 20. augusta 2022.

3. Dňa 3. októbra 2022 podal sťažovateľ odpor proti platobnému rozkazu spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu, ktorý odôvodnil nepriaznivým psychickým stavom súvisiacim s problémami vyplývajúcimi z jeho podnikateľskej činnosti, ako aj tragickou udalosťou v rodine, keď mu [REDAKOVANÉ] zomrel svokor, pričom bolo práve úlohou sťažovateľa zabezpečiť jeho pohreb, ktorý sa konal [REDAKOVANÉ]. V návrhu na odpustenie zmeškania lehoty uviedol, že nemožno očakávať, že človek v krátkom čase po úmrtí blízkej osoby v rodine, v štádiu zármutku, emocionálneho šoku a odmietania bude schopný vykonávať rutinné každodenné činnosti s jasnou myslou, resp. že bude vôbec mať akúkoľvek motiváciu vykonávať každodenné činnosti vrátane kontroly elektronickej schránky, ktorej „*aktivácia bola zrealizovaná absolútne nešťastnou náhodou*“. Uviedol, že po stabilizácii psychického stavu 23. septembra 2022 skontroloval svoju elektronicкую schránku, v ktorej našiel platobný rozkaz, preto považuje 15-dňovú lehotu na podanie odporu za zachovanú.

4. Okresný súd napadnutým uznesením návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu zamietol. Sťažovateľ uviedol, že okresný súd uznesením č. k. 17 Up 1038/2022 zo 4. januára 2023 odmietol aj samotný odpor proti platobnému rozkazu. Proti uzneseniu o odmietnutí odporu podal sťažovateľ 2. februára 2023 sťažnosť.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, odvolávajúc sa na jednotlivé rozhodnutia vyšších súdnych autorít, v podstate opakuje dôvody uvedené v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu (nepriaznivý psychický stav sťažovateľa, úmrtie blízkeho, skutočnosť, že si sťažovateľ aktivoval elektronicкую schránku „*nedopatrením*“), pre ktoré by mal okresný súd podľa jeho názoru tomuto návrhu vyhovieť.

6. Súčasťou odôvodnenia ústavnej sťažnosti je i argumentácia sťažovateľa, ktorá bola obsahom podaného odporu proti platobnému rozkazu.

7. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd „*bagatelizoval*“ dôvody, pre ktoré žiadal o odpustenie zmeškania lehoty a napadnuté uznesenie okresného súdu považuje za „*arbitrárne, ústavne nekonformné, nezákonné a objektívne nepreskúmateľné*“, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým zamietol návrh sťažovateľa na odpustenie lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Napadnuté uznesenie sťažovateľ považuje za arbitrárne, nezákonné a nepreskúmateľné, keďže jeho žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty bola okresným súdom zamietnutá aj napriek tomu, že podľa jeho názoru bola dôvodná, čím došlo k porušeniu jeho označených práv.

11. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

12. Ústavný súd teda skúmal, či sa okresný súd odchyľil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem, a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu s ústavou a dohovorom.

13. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ odôvodnil svoj návrh na odpustenie lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu zhoršeným zdravotným, najmä psychickým stavom súvisiacim s riešením vzájomných sporných vzťahov so žalobcom týkajúcich sa spoločného podnikania, úmrtím blízkej osoby (svokra) [REDACTED], ako aj vlastným pochybením (aktiváciou elektronickej schránky nedopatrením), pričom včasnosť podania odporu odvodzoval od okamihu, keď sa prihlásil do svojej elektronickej schránky.

14. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že si elektronicкую schránku aktivoval nedopatrením, okresný súd okrem iného uviedol, že uvedené nemožno chápať ako objektívnu prekážku brániacu prístupu do elektronickej schránky a oboznamovaniu sa s tam doručenými písomnosťami, ale ide o čisto subjektívne dôvody na strane sťažovateľa. Súd ako orgán verejnej moci má povinnosť doručovať zásielky výlučne elektronickey, a to do aktívnych elektronickeych schránek (§ 29 ods. 1 zákona o e-Governmente). Z tohto dôvodu boli žaloba, platobný rozkaz a ostatné písomnosti doručované do aktivovanej elektronickej schránky sťažovateľa. Zároveň sťažovateľ, pokiaľ si ako fyzická osoba dobrovoľne aktivoval elektronicкую schránku, mal si byť vedomý svojej povinnosti túto elektronicкую schránku používať, resp. prijímať elektronicкую poštu s rovnakým právnym účinkom ako poštu v listinnej podobe.

15. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa poukazuje ústavný súd na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, v ktorej okrem iného uvádza:

«Pokiaľ žalovaný na preukázanie dôvodov brániacich mu v podaní odporu poukazoval na úmrtie svojho svokra, súd z ľudského hľadiska chápe intenzitu zásahu úmrtia rodinného príslušníka do rodinného a osobného života žalovaného, avšak z právneho hľadiska uzatvára, že táto „prekážka“ (v chápaní náhlej, objektívnej a nepredvídateľnej udalosti) nemohla trvať dlhšie než do dňa pohrebu 17. 08. 2022. Táto skutočnosť preto nemá právnu relevanciu, keďže nastala pred účinným doručením platobného rozkazu (20. 08. 2022). Súd teda nepopiera, že smrť blízkej osoby predstavuje výrazný zásah a má nemalý vplyv na život človeka v rovine významnej citovej ujmy a straty medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života určitej osoby, avšak zároveň má za to, že uvedené nemôže predstavovať takú prekážku, pre ktorú by mal žalovaný úplne a dlhodobo rezignovať na svoj vlastný život a povinnosti s tým spojené, t. j. nemôže predstavovať prekážku brániacu žalovanému niekoľko mesiacov v oboznamovaní sa s úradnými písomnosťami a vykonávaním stým súvisiacich právnych úkonov.»

16. V súvislosti s dôvodom zhoršenia zdravotného (psychického) stavu sťažovateľa okresný súd dospel k záveru, že ani zhoršený psychický stav (problémy so spánkom, bolesti hlavy, podráždenosť, pocity úzkosti) vyžadujúci návštevy psychiatrickej ambulancie a vyplývajúci z lekárskej správy z 3. októbra 2022 nemôže byť bez ďalšieho prijatý ako relevantný argument pre úspešnosť návrhu na odpustenie zmeškania lehoty bez preukázania ďalších relevantných skutočností – konkrétnych, náhlych a nepredvídaných objektívnych prekážok brániacich vo vykonaní procesného úkonu v určitom časovom úseku. Z predložených lekárskejších správ podľa okresného súdu nevyplýva, že by zdravotné ťažkosti sťažovateľa obmedzovali v bežnom živote do takej miery, že by bol neschopný či nespôsobilý akejkol'vek komunikácie s orgánmi verejnej moci vrátane tej elektronickej, teda že by mu jeho stav znemožňoval podať odpor proti platobnému rozkazu do uplynutia zákonnej lehoty.

17. Z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľom uvádzané dôvody považoval za subjektívne, resp. také, ktoré vyplynuli z nedbanlivého či nevedomého prístupu sťažovateľa k plneniu svojich povinností, keď sa neprihlasoval do elektronickej schránky pravidelne, ale až s určitým časovým odstupom a ani nevykonal žiadny úkon, aby sa dozvedel o doručení zásielok jemu adresovaných v elektronickej podobe (napr. zriadením notifikácií o doručení správ do elektronickej schránky formou SMS správ či mailových správ). Týmto pochybením z jeho strany nastala podľa okresného súdu situácia, že mu bol doručený platobný rozkaz, o ktorom sa včas nezozvedel, čím si sám znemožnil účinnú procesnú obranu v podobe podania včasného, vecne odôvodneného odporu proti platobnému rozkazu.

18. V súvislosti so sťažovateľom formulovanou námietkou arbitrárnosti atakujúcou odôvodnenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu ústavný súd uvádza, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných

a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

19. Po preskúmaní relevantných častí napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd konštatuje, že nedostatky ústavnoprávnej relevancie vo veci sťažovateľa nezistil. Smerodajným zákonným ustanovením upravujúcim podmienky, za ktorých kumulatívneho splnenia súd môže odpustiť zmeškanú zákonnú lehotu, bol § 122 Civilného sporového poriadku. Zmyslom tohto ustanovenia je ochrana práv strany sporu. Zároveň ide o mimoriadny úkon, pretože odpustením zmeškania lehoty sa naruša právna istota sporových strán, ktorých sa rozhodnutie (v okolnostiach veci platobný rozkaz) týka. Posúdenie ospravedlniteľnosti dôvodu, pre ktorý strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškali zákonnú lehotu, je plne v dispozícii všeobecného súdu a dôvod sa vždy posudzuje podľa okolností konkrétneho prípadu.

20. Z ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľom uvádzané dôvody na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu sú síce z ľudského hľadiska pochopiteľné, nie sú však ospravedlniteľné vzhľadom na to, že k zmeškaniu lehoty podľa okresného súdu došlo v okolnostiach posudzovanej veci zo subjektívnych dôvodov na strane sťažovateľa, preto bolo potrebné návrh na odpustenie lehoty zamietnuť.

21. Ústavný súd zastáva názor, že okresný súd sťažovateľovi primeraným spôsobom vysvetlil podstatu právnej úpravy aplikovanej v jeho veci. Ústavne konformným spôsobom reagoval na všetky námietky (dôvody) vznesené sťažovateľom v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu, pričom jeho úvahy vyplývajúce z napadnutého uznesenia rešpektovali zákonné limity. Odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu preto možno považovať za ústavne akceptovateľné. Ústavný súd nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti, pre ktoré by mohlo byť považované za ústavne nekonformné.

22. Ústavný súd pripomína, že na odpustenie zmeškania lehoty nevzniká navrhovateľovi právny nárok, preto ak okresný súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k názoru, že nejde o ospravedlniteľné dôvody zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu, pričom náležite vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), je zjavné, že absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi uznesením okresného súdu a označenými právami sťažovateľa.

23. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom vo veci.

24. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že z dôvodu viazanosti rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti nebolo možné podrobiť ústavnému prieskumu tú časť argumentácie sťažovateľa, ktorá sa týka samotného odporu proti platobnému rozkazu.

25. Keďže v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené námietky atakujúce arbitrárnosť, nezákonnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia sú zjavne neopodstatnené, teda nesignalizujú existenciu príčinnej súvislosti s možným porušením jeho práv podľa ústavy a dohovoru. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu